

สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตหน่วยศึกษานิเทศก์ หน่วย 6 (เขตบางขุนเทียนและเขตราษฎร์บูรณะ)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของนักเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตหน่วยศึกษานิเทศก์ หน่วย 6 ในด้านหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลเรียน ตลอดจนจิตวิทยาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และครูสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ปีการศึกษา 2526 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตหน่วยศึกษานิเทศก์ หน่วย 6 (เขตบางขุนเทียนและเขตราษฎร์บูรณะ) จำนวน 47 โรงเรียน โดยแบ่งออกเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 490 คน และครูสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 85 คน รวมทั้งสิ้น 575 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับคือ แบบสอบถามสำหรับนักเรียน 1 ฉบับ แบบสอบถามสำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ 1 ฉบับ ซึ่งแต่ละฉบับมีลักษณะเป็นแบบเต็มค่าในช่องว่างหรือมีคำตอบให้เลือก แบบมาตราส่วนประเมินค่าและคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมโดยเสรี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้เริ่มกระทำตั้งแต่วันที่ 19 มกราคม 2527 ถึง วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2527 รวมเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 43 วัน โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ และโดยการส่งผ่านเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการหรือบุคลากรของเขตบางขุนเทียนและเขตราษฎร์บูรณะบ้าง และได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 479 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.75 และแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ของครูสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 83 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.45 รวมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับคืนมาทั้งสิ้น 562 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.74 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ก. สถานการณ์ของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 12 ปี เริ่มเรียนภาษาอังกฤษเป็นครั้งแรกในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชอบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและผลการเรียนวิชาที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 65.14 มักจะไปถามครูสอนภาษาอังกฤษเมื่อสงสัยท่าแบบฝึกหัดหรืออ่านภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ สำหรับทักษะทางภาษาอังกฤษที่นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าตนเองจะต้องปรับปรุงเป็นพิเศษคือ ทักษะการอ่าน ส่วนการเพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษที่นักเรียนมักจะปฏิบัติเป็นประจำคือ การอ่านหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเป็นการทบทวน

ข. สถานการณ์ของครูสอนภาษาอังกฤษ สรุปได้ดังนี้

ครูสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-35 ปี วุฒิปริญญาตรีวิชาเอกประวัติศาสตร์มากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่คือร้อยละ 74.70 เคยเข้าร่วมการสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 มาแล้ว และครูที่เคยเข้า

ร่วมการสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษนี้ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าได้ประโยชน์มากที่สุด ครูส่วนใหญ่ต้องสอนวิชาภาษาอังกฤษและวิชาอื่น ๆ ด้วย วิชาที่ต้องสอนมากที่สุดนอกเหนือจากวิชาภาษาอังกฤษคือ วิชาการงานพื้นฐานอาชีพ ครูส่วนใหญ่สอนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 การสอนวิชาภาษาอังกฤษนี้ ครูส่วนใหญ่สอนเพราะเคยสอนวิชานี้มาก่อน มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษต่ำกว่า 5 ปี เป็นจำนวนมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่สอนนักเรียนห้องละ 26-35 คน และเมื่อเกิดปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษมักจะแก้ปัญหาด้วยตนเองเสมอ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ก. ปัญหาการเรียนการสอนของนักเรียน ในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

ด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ การใช้คำถามและตอบคำถามที่ขึ้นต้นด้วย What, Where, Who, Why การใช้เอกพจน์และพหูพจน์แบบต่าง ๆ การใช้ประโยคซึ่งบ่งว่ากำลังกระทำอะไรอยู่ (Present Continuous tense) การใช้ประโยคอดีตกาล (Past tense) นอกจากนี้ยังมีเรื่องที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับด้านเนื้อหา คือ เรื่องแบบฝึกหัดการเขียนในหนังสือเรียน การนำภาษาอังกฤษในบทเรียนไปใช้ในสถานการณ์จริงหรือจำลอง และข้อสอบในการสอบไม่ตรงกับที่นักเรียนได้เรียนจากบทเรียนก็เป็นปัญหามากที่สุดเช่นเดียวกัน ส่วนปัญหาด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษในเรื่องอื่น ๆ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ การฟังเพื่อให้เข้าใจเรื่องที่ครูพูด การฟังเพื่อนพูดภาษาอังกฤษในการทำกิจกรรมต่าง ๆ การฟังเทปบันทึกเสียงภาษาอังกฤษ การสนทนากับครูและเพื่อน การแสดงบทบาทสมมุติตามเนื้อเรื่องในบทเรียน การอ่านออกเสียง การอ่านในใจเพื่อสับใจความ การเขียนสะกดคำ การทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน และการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูกำหนดไว้ในห้องเรียน ส่วนปัญหาด้านกิจกรรมการสอนในเรื่องอื่น ๆ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

ข. ปัญหาการเรียนการสอนของครูสอนภาษาอังกฤษ ในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

ด้านหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่าโดยเฉลี่ยครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่า เรื่องที่เป็นปัญหามาก คือ ความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพแวดล้อมของนักเรียน ส่วนปัญหาด้านหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรในเรื่องอื่น ๆ ครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง ยกเว้นในเรื่องการใช้ภาษาในคู่มือครูและการค้นคว้าเพิ่มพูนความรู้ เช่น ด้านเนื้อหาและเทคนิคการสอนตามแนวของวิชาภาษาอังกฤษ หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 เป็นปัญหาน้อย

ด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่า เรื่องที่เป็นปัญหามาก คือ การใช้ประโยคได้ถูกต้องตาม Tense ต่าง ๆ และการฝึกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียน และที่เป็นปัญหาปานกลางค่อนข้างสูง คือ ความเหมาะสมของเนื้อหาและเวลาเรียนที่กำหนดไว้แต่ละครั้งในคู่มือครู ส่วนปัญหาด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษในเรื่องอื่น ๆ ครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลางและน้อย

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่าปัญหาด้านนี้ส่วนใหญ่เป็นปัญหาปานกลางและน้อย แต่เรื่องที่เป็นปัญหาในระดับปานกลางค่อนข้างสูง คือ การให้นักเรียนได้ฟังครูพูดแล้วเข้าใจโดยไม่ต้องแปล การฟังเทปบันทึกเสียง และการอ่านในใจเพื่อสปีลใจความ

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่า ปัญหาด้านนี้ส่วนใหญ่เป็นปัญหาปานกลาง ยกเว้นในเรื่องการใช้วิธีการต่าง ๆ ในการวัดผลการเรียนตามที่กำหนดซึ่งได้แก่ การสังเกต การซักถาม-สนทนา การตรวจผลงาน และการสอนด้วยข้อเขียน เป็นปัญหาน้อย

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

ก. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ดังนี้ ระดับประถมศึกษา (ป.5-6) เป็นระดับที่เหมาะสมต่อการเริ่มเรียนภาษาอังกฤษ และเมื่อถึงช่วงโมงภาษาอังกฤษก็มีความรู้สึกสนุกสนาน อยากเรียนภาษาอังกฤษมาก ๆ

นักเรียนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 86.64 เห็นด้วยว่าครูเรียนวิชาภาษาอังกฤษไม่ทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้นักเรียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้ดี นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการที่ครูใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ช่วยทำให้การเรียนดีขึ้นหรือเข้าใจบทเรียนดีขึ้นมาก ในการฝึกกิจกรรมกลุ่มนักเรียนมีโอกาสดำเนินการปฏิบัติปานกลาง นักเรียนชอบการเล่นเกม การร้องเพลง เพราะทำให้เรียนสนุก นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าสามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษที่ได้จากห้องเรียนมาปฏิบัติจริงได้พอสมควร และคิดว่าในอนาคตวิชาภาษาอังกฤษจะเป็นประโยชน์สำหรับตนเองมาก

ข. ความคิดเห็นของครูสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

ครูสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ดังนี้ ระดับประถมศึกษา (ป.5-6) เป็นระดับที่เหมาะสมต่อการเริ่มเรียนภาษาอังกฤษ แต่ไม่เห็นด้วยว่าในปัจจุันการเรียนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาเป็นไปอย่างได้ผล ครูส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 97.59 เห็นด้วยว่าการเรียนวิชาภาษาอังกฤษไม่ทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียนวิชาภาษาไทย และคิดว่านักเรียนเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้การเรียนวิชาภาษาอังกฤษประสบผลสำเร็จ ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่สนใจและชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษมีสาเหตุที่สำคัญที่สุดมาจากขาดแคลนครูที่มีความรู้ดีทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีสอน และเห็นด้วยมากที่สุดว่าการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาควรมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียนในแต่ละท้องถิ่น

ตอนที่ 4 เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

นักเรียนและครูสอนภาษาอังกฤษได้แสดงความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในด้านต่าง ๆ เพิ่มเติม ซึ่งข้อมูลที่ได้ส่วนใหญ่ คือ ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเหมือนกับปัญหาที่กล่าวมาในตอนต้น ที่น่าสนใจก็คือความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

นักเรียนบางส่วน ได้เสนอแนะให้หนังสือเรียนแทรกเนื้อหาเรื่องการ์ตูน เพื่อให้หนังสือหน้าอ่านง่ายขึ้น และในบทเรียนควรมีภาพประกอบเพิ่มขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ส่วนในด้านการเรียนการสอนนักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้มีครูชาวต่างประเทศที่พูดภาษาอังกฤษมาเยี่ยมโรงเรียนบ้าง มีห้องเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะเพื่อสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ควรพาไปศึกษานอกห้องเรียนเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ให้มากยิ่งขึ้น มีการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อนในวิชาภาษาอังกฤษนี้ ตลอดจนการจัดกิจกรรมพิเศษ ซึ่งได้แก่การตอบปัญหาภาษาอังกฤษ การแสดงละคร โดยพูดหรือบรรยายเป็นภาษาอังกฤษ เป็นต้น

ครูสอนภาษาอังกฤษบางส่วนได้เสนอแนะให้หลักสูตรกำหนดจุดประสงค์ในวิชาภาษาอังกฤษให้น้อยลงกว่าที่เป็นอยู่ ควรให้ครูสอนภาษาอังกฤษทุกคนได้เข้าร่วมการสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 และควรเพิ่มเวลาในการอบรมให้มากขึ้นโดยใช้เวลา 1 เดือน เอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ ควรจะจัดส่งให้ครูได้รับก่อนเปิดภาคเรียน ส่วนเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษโดยเฉพาะในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีปริมาณมากเกินไปจึงควรลดเนื้อหาลงบ้างทั้งควรเพิ่มแบบฝึกหัด การเขียน และไวยากรณ์ให้มากขึ้น สำหรับด้านกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นไม่สามารถจัดได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในคู่มือครู เนื่องจากผู้สอนไม่มีความถนัด และไม่มีเวลาในการเตรียมสื่อการเรียน นอกจากนั้นการวัดและประเมินผลให้ผ่านจุดประสงค์ ไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ครูไม่มีความมั่นใจว่าเกณฑ์ตัดสินของตนจะใช้ได้หรือไม่ ดังนั้นครูสอนภาษาอังกฤษจึงเสนอแนะว่าควรมีข้อทดสอบมาตรฐาน และอบรมแนะนำให้ครูได้เข้าใจวิธีการวัดและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษให้มากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัญหาของนักเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตหน่วยศึกษาพิเศษที่ หน่วย 6 เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในแต่ละด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

ด้านหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหามาก ในเรื่องความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพแวดล้อมของนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่จะมีโอกาส

ใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนน้อยมาก เมื่อสภาพแวดล้อมยังไม่เปิดโอกาสในการนำไปใช้ นักเรียนจึงไม่สามารถเกิดความชำนาญในการใช้ทักษะต่าง ๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแบร์ริโอส (Berrios 1979 : 7321A-7322A) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับภาษาและความหมายในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในประเทศเปอร์โตริโก" พบว่า ถึงแม้ว่านักเรียนชาวเปอร์โตริโกจะเรียนภาษาอังกฤษมาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา แต่ก็ไม่ได้ผลเท่าที่ควรเนื่องจากสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนภาษาได้ดีพอ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรพยายามจัดสิ่งแวดล้อมทางโรงเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้และใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นอีกทั้งควรเน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษด้วย เช่น การสวดกิจกรรมพิเศษในเทศกาลที่สำคัญ ๆ ตามประเพณีของชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ การจัดตั้งชมรมภาษาอังกฤษ การเขียนจดหมายติดต่อกับนักเรียนในต่างประเทศ (Penfriends) เป็นต้น

นอกเหนือจากปัญหาที่กล่าวมาแล้ว ยังมีปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับบ้านหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรที่โดยเฉลี่ยครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลางคือ ความเหมาะสมของจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกับวัยของนักเรียน ซึ่งต่างจากผลการวิจัยของกลุ่มเกียรติยศ แก่นมณี (2524:106) ที่พบว่าจุดประสงค์ซึ่งระบุไว้ในหลักสูตรภาษาอังกฤษนี้ เพียงพอกับความต้องการด้านการใช้ภาษาอังกฤษและสังคมของเด็กในวัยนี้เป็นอย่างดี ซึ่งประเด็นที่แตกต่างนั้นสอดคล้องกับที่ พันสิ้อ พุกกะวัน (2519:87) ได้กล่าวว่า การจัดทำหลักสูตรไม่ว่าระดับใดย่อมจะให้ความสมบูรณ์จริง ๆ ไม่ได้ แต่หลักสูตรจะมีประสิทธิภาพดีเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับครูผู้สอนในการสอนวิชาภาษาอังกฤษก็เช่นเดียวกัน ดังนั้นครูสอนภาษาอังกฤษจึงจำเป็นต้องจัดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างแจ่มแจ้งและมีกลวิธีสอนถูกต้องเหมาะสมกับพื้นฐานและสภาพของนักเรียน ซึ่งผู้บริหารเองก็ควรจะเป็นผู้ให้ความรู้ คำแนะนำ ความสะดวกและให้กำลังใจแก่ครูผู้สอน เพื่อให้หลักสูตรภาษาอังกฤษนี้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

ด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่กำหนดให้นักเรียนเรียนนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาน้อยสำหรับนักเรียน จะมีเนื้อหาบางส่วนที่โดยเฉลี่ยนักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลางอยู่บ้างคือ เนื้อเรื่องที่กำหนดให้อ่านและแบบฝึกหัดการเขียนในหนังสือเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกลุ่มเกียรติยศ แก่นมณี (2524:108) ที่พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า เนื้อหาการอ่านและเขียนมีความ

ยากง่ายปานกลาง ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าเนื้อหาแต่ละเรื่องที่กำหนดไว้ในหนังสือเรียนมีความเหมาะสมดีแล้ว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาในหนังสือเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ได้รับการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนักเรียน เนื้อหาไม่ยากหรือง่ายจนเกินไปจนทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายท้อถอย (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2525:10) ดังที่ โคลล์ (Close 1967:218) ได้กล่าวว่าการจัดเนื้อหาวิชาควรให้มีส่วนสัมพันธ์กับความสนใจของผู้เรียน

สำหรับปัญหาด้านเนื้อหาในส่วนที่เป็นความคิดเห็นของครูสอนภาษาอังกฤษ พบว่าโดยเฉลี่ยครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหามาก ในเรื่องการใช้ประโยคได้ถูกต้องตาม Tense ต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับที่ ดวงตา สุ่มพล (2523:36) ได้กล่าวว่านักเรียนส่วนมากไม่ทราบความสัมพันธ์ระหว่างประธานและกริยา (Subject-verb agreement) ในประโยคภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพราะในภาษาไทยคำกริยาไม่มีการเปลี่ยนรูปเพื่อบอกกาล (Tense) เมื่อนักเรียนเรียนภาษาอังกฤษจึงมักจะเผลอเรอหรือปล่อยปละละเลยหลักการเปลี่ยนรูปกริยาเพื่อบอกกาลที่ใช้ในภาษาอังกฤษ นอกจากนี้นักเรียนมักจะไม่เอาใจใส่หรือไม่สนใจจะจดจำว่าคำกริยาตัวใดบ้างที่ไม่กระจายตามกฎ (irregular verbs) ครูผู้สอนจึงประสบปัญหาว่านักเรียนเขียนกริยาในรูปผิด ๆ เสมอเช่น เขียนรูปอดีตกาล (past-tense) ของกริยาผิด ดังตัวอย่างเช่น

catch	เขียน	caught	แทนที่จะเป็น	caught
cost	เขียน	costed	แทนที่จะเป็น	cost
wear	เขียน	wearied	แทนที่จะเป็น	wore
drive	เขียน	drived	แทนที่จะเป็น	drove เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีปัญหาอื่นที่เกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาที่โดยเฉลี่ยครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหามากอีกประการหนึ่งคือ การฝึกเสียงที่เป็นปัญหาเช่น /v/, /sh/, /z/ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับที่บุญมี เล่มทรัพย์ (2509:21) ได้กล่าวว่า มีเสียงในภาษาอังกฤษมากมายที่เป็นเสียงซึ่งนักเรียนไทยออกเสียงไม่ค่อยได้ ทั้งนี้เพราะเราไม่มีเสียงเหล่านี้ในระบบเสียงของภาษาไทย เช่น

เสียง z ในคำ zebra, zoo, zero ฯลฯ

เสียง sh ในคำ sheep, sugar, wash ฯลฯ

เสียง ch ในคำ chalk, child, church ฯลฯ

การที่โดยเฉลี่ยครูสอนภาษาอังกฤษระบุว่าปัญหาในด้านเนื้อหาที่กล่าวมาแล้วเป็นปัญหา มากจำเป็นต้องแก้ไขเพราะเห็นความสำคัญของด้านเนื้อหา ไวยากรณ์ การพูด และการออกเสียง มากนั่นเองเพราะสามารถนำไปใช้สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ในการ เรียนการสอนภาษาอังกฤษในข้อที่ว่าเพื่อสามารถใช้ในการสื่อสาร (Communicative Approach) ได้ ดังนั้นในการแก้ปัญหาในเรื่องการใช้ประโยคได้ถูกต้องตาม Tense ต่าง ๆ ก็อาจต้องใช้การ สอนระบบไวยากรณ์เข้าช่วย ดังที่ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ์ (2522:211-212) กล่าวว่าเรา จะเรียนภาษาโดยไม่รู้ไวยากรณ์ไม่ได้ นอกจากนี้ ดวงตา ลูพล (2523:39) ยังได้เสนอแนะว่า ควรจัดทำหนังสือแบบฝึกหัดเพื่อเสริมความเข้าใจด้วย สำหรับการออกเสียงก็จำเป็นที่จะต้องฝึกหัด ให้ฝึกเรียนสามารถออกเสียงได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาจริง ๆ ฉะนั้นในการสอนครูอาจจะใช้ คำอธิบายหรือรูปภาพแสดงการออกเสียงเป็นเครื่องช่วยในการฝึกหัด เพื่อให้ฝึกเรียนออกเสียงง่าย ขึ้น แต่ก็ไม่ควรใช้เวลาให้มากนักในการอธิบาย เวลาส่วนใหญ่ในห้องเรียนควรจะใช้สำหรับการ ฝึกหัดจริง ๆ มากกว่า (บุญมี เสริมทรัพย์ 2509:21) นอกจากนี้ คิด พงศ์หัต และ ศิรร์ แสงธนู (2516:33) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการสอนออกเสียงว่า ครูจำเป็นจะต้องช่วยแก้ที่ที่ไต่ยีนนักเรียน ออกเสียงผิด แม้จะใช้เวลาฝึกนานเท่าไรก็ตามไม่ใช่สอนเพียงครั้งเดียว

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่าโดยเฉลี่ยนักเรียนมีความคิดเห็นว่ การแบ่งกลุ่มทำงานหรือการค้นคว้ารายงานเป็นปัญหาน้อย ที่เห็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนส่วน ใหญ่เคยชินกับการแบ่งกลุ่มทำงานหรือค้นคว้ารายงานมาแล้วในการเรียนกลุ่มวิชาอื่น ๆ ตามหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นอกจากนี้อาจเป็นเพราะนักเรียน ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 77.87 มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ลุ่มณเทียร แก่นมณี (2524:109) และ วิโรจน์ พรหมนิเทศ (2526:67) ที่พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อ วิชาภาษาอังกฤษและกิจกรรมการเรียนการสอนในทางที่ดี ซึ่งจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่านักเรียนมี ความพอใจ ชอบ สนับสนุน และจะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยความเต็มใจ จึงนับได้ว่า ครูผู้สอนได้ประสบผลสำเร็จในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไปกึ่งหนึ่ง เพราะนักเรียนเกิดทัศนคติ

ที่ต่อวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งไม่มีปัญหาเรื่องเนื้อหา การให้นักเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอนนี้จะช่วยให้นักเรียนเห็นประโยชน์และความสำคัญของการเรียน ทั้งยังให้นักเรียน ได้ทำกิจกรรมทางภาษาร่วมกัน เด็กเก่งจะเป็นตัวอย่างในการเรียนแก่เด็กอ่อน (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2525:10) ซึ่งสนับสนุนข้อตามที่พบว่านักเรียนร้อยละ 28.18 เมื่อสงสัย ทำแบบฝึกหัด หรืออ่านภาษาอังกฤษไม่เข้าใจจะนำไปถามเพื่อน ๆ เพราะไม่กล้าถามครู ไม่ต้อง ก้าวเพื่อจะดูว่าถามบ่อย ๆ และเพื่อนเก่งวิชาภาษาอังกฤษนี้เป็นต้น นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียน เข้าใจบทเรียนดีขึ้น เรียนรู้การให้และการรับ เป็นการฝึกการทำงานร่วมกันและประการสำคัญก็คือ เป็นการตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ดี (สุไร พงษ์ทอง เจริญ 2525:48)

ส่วนปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนของครูสอนภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่ายังมีปัญหาด้านนี้พอสมควร โดยเฉพาะในเรื่องการ ให้นักเรียนฟังครูพูดแล้วเข้าใจโดยไม่ต้องแปล การฟังเทปบันทึกเสียงและการอ่านใ้ใจเพื่อสืบใจ ความเป็นปัญหามานกลางค่อนข้างสูง ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนที่ระบุว่า เป็นปัญหาใน ระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ปัญหาเรื่องการฟังครูแล้วไม่เข้าใจนี้อาจเนื่องมาจากครูส่วนใหญ่ มักจะไม่ค่อยพูดภาษาอังกฤษในเวลาสอนเพราะไม่แน่ใจในการออกเสียงของตนซึ่งตรงกับที่ อุทัย ภิรมย์รัตน์ และ เพ็ญศรี รังสิยาภูล (2521:40) ได้กล่าวว่านักเรียนไทยไม่เคยได้รับการฝึกฝนให้ มีทักษะในการฟังเลย หรือบางครั้งครูเองก็เป็นผู้สร้างนิสัยให้แก่นักเรียนในทางที่ไม่ถูกต้อง ดังที่ พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ (2520:76) ได้กล่าวว่าครูบางคนพูดไปประโยคหนึ่งแล้วก็แปลประโยคนั้น ให้นักเรียนฟังเป็นภาษาไทย แทนที่จะใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมาย นอกจากนี้ อาจเป็นเพราะครูเคยชินกับการสอนแบบเก่าคือ วิธีการสอนแปล ทำให้นักเรียนไม่เคยชินกับ การฟังภาษาอังกฤษ ฉะนั้น เมื่อครูใช้ภาษาอังกฤษในการสอนสิ่งทำให้นักเรียนฟังครูไม่รู้เรื่องครูจึง ติตปัญหาด้วยการใช้ภาษาไทย ซึ่งผิดจุดประสงค์การเรียนรู ที่หวังให้นักเรียนสามารถฟังและ เข้าใจความหมายของคำและประโยคได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาด้านนี้เนื่องมาจากครู ผู้สอนไม่แน่ใจในการออกเสียงของตน ครูควรจะได้มีการเตรียมตัวก่อนจะเข้าสอนโดยการศึกษา คู่มือครู ซึ่งจะอธิบายรายละเอียดในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งวิธีการออกเสียงไว้ชัดเจนแล้ว และยังมี เทปประกอบเพื่อครูจะได้เปิดฟังเป็นการฝึกงานเองด้วย เทปเหล่านี้ได้เตรียมไว้แล้วที่ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (เตือนใจ แก้วโอภาส . 2526:17) สำหรับปัญหา การฟังอีกประการหนึ่งซึ่งครูสอนภาษาอังกฤษประสบคือ การฝึกทักษะการฟังเทปบันทึกเสียง

ภาษาอังกฤษให้แก่นักเรียน ซึ่งตามแนวหลักสูตรภาษาอังกฤษนี้เน้นและให้ความสำคัญกับการใช้
เทปบันทึกเสียงเพื่อฝึกการฟังและสนทนาภาษาอังกฤษจากเจ้าของภาษาโดยตรง อาจจะมีสาเหตุ
เช่นเดียวกันกับที่กล่าวมาแล้วคือ นักเรียนไม่เคยได้รับการฝึกฝนให้ฝึกทักษะในการฟังเลย หรือ
เนื่องมาจากปัญหาการขาดแคลนเครื่องบันทึกเสียงและเทปบันทึกเสียง จึงทำให้นักเรียนขาด
โอกาสที่จะได้ฝึกทักษะการฟังไป

ส่วนปัญหาเรื่องการอ่านในใจเพื่อสับใจความนั้นสอดคล้องกับที่ ดวงตา ลุพล (2523 :
39) ได้กล่าวถึงปัญหาการอ่านในใจว่านักเรียนมักอ่านคำสั่งไม่เข้าใจและไม่รู้เรื่องสิ่งทำให้ทำ
แบบฝึกหัดและข้อสอบผิดเสมอ ซึ่งแม้แต่คำสั่งง่าย ๆ เช่น "Circle the following words!"
แทนที่นักเรียนจะวงกลมรอบข้อความที่ต้องการก็กลับขีดเส้นใต้เสีย ดังนี้เป็นต้น ปัญหาต่าง ๆ
ดังกล่าวเป็นปัญหาที่ต้องรีบแก้ไข โดยครูผู้สอนจะต้องพยายามจัดกิจกรรมในห้องเรียนให้นักเรียน
มีบทบาทมากที่สุด ไม่ควรเสียเวลากับสิ่งที่ไม่ได้ช่วยนักเรียนในการเรียนภาษา เนื่องจากเวลาที่
สอนภาษาให้แก่เด็กนักเรียนมีน้อยอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นควรจะมีใช้เวลาที่มีอยู่ไปในการฝึกฝนทักษะ
ของนักเรียนให้ใช้ทักษะต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่วเป็นอัตโนมัติ ดังที่ คีต พงศ์พิท และ
ศิธร แสงธนู (2516:92) ได้กล่าวว่าทักษะทางภาษานั้นนับว่ามีส่วนสำคัญมากกว่าเนื้อหา นอก
จากนี้ผู้บริหารโรงเรียนก็ควรจะให้การสนับสนุนช่วยเหลือและความสะดวกแก่ครูผู้สอนในการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้ควรพิจารณาจัดสรรสื่อการเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์การเลือก
สอนภาษาอังกฤษที่ระบุให้โรงเรียนจัดหาสื่อการเรียนต่าง ๆ เช่น แถบบันทึกเสียง เครื่องบันทึก
เสียง ฯลฯ ด้วย

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ผลการวิจัยพบว่าโดยเฉลี่ยครูสอนภาษาอังกฤษ
มีความคิดเห็นว่า ยังมีปัญหาด้านนี้พอสมควร และจากการรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในส่วนที่
เป็นคำถามปลายเปิดของครูสอนภาษาอังกฤษได้ระบุว่าครูบางคนขาดความมั่นใจในการตัดสินใจให้
นักเรียนผ่านจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น เมื่อเป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่ายังมีครูที่ขาด
ความรู้และต้องการความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาด้านนี้ ดังนั้นจึงควรพิจารณาแก้ปัญหาด้านนี้โดย
เร็วด้วยการส่งครูเข้ารับการอบรมเพื่อปรับปรุงด้านการวัดและประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกัน
และได้มาตรฐาน และหากเป็นไปได้ควรจะมีการสร้างข้อสอบมาตรฐานซึ่งอาจจะกระทำโดยกลุ่ม
โรงเรียนแต่ละกลุ่มเป็นผู้จัดทำหรือมีการแลกเปลี่ยนกันระหว่างกลุ่มโรงเรียนต่าง ๆ และสละสมไว้

เพื่อเป็นการประหยัดเวลาการทำงานของครูยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการขจัดปัญหาด้านนี้ให้ลดลงหรือหมดสิ้นไป

ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา มีประเด็นที่ควร
จะหยิบยกมาอภิปรายได้แก่

นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้นักเรียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้ดี ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนมีความรู้สึกที่ว่า ถ้าครูสอนสนุก มีกิจกรรมที่น่าสนใจก็จะทำให้นักเรียนรักการเรียนภาษาอังกฤษ สนใจและตั้งใจเรียน รวมทั้งเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษด้วย ซึ่งสอดคล้องกับที่ ฟินอคเชียโร (Finocchiaro 1975:36-37) มิเชล (Michel 1967:404) และดวงตา สุ่มพล (2523:40) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับครูเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนที่เพิ่งเริ่มเรียนภาษาอังกฤษจะต้องคอยแก้ไขปัญหาในการเรียนเสียตั้งแต่ระดับต้น ๆ มิใช่ปล่อยให้ตามเลยให้เขินผิด ๆ อ่านผิด ๆ เข้าใจผิด ๆ มาจนถึงระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งก็เกือบจะสายเกินแก้ไปแล้ว เพราะ "ไม้อ่อนตัดง่าย ไม้แก่ตัดยาก" นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนส่วนใหญ่เมื่อสงสัย ทำแบบฝึกหัดหรืออ่านภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ มักจะนำไปถามครูสอนภาษาอังกฤษนั้น แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีศรัทธาในตัวครูผู้สอนมากที่สุด ฉะนั้นครูจะต้องเป็นผู้ที่คอยให้ความช่วยเหลือ และแนะนำเด็กอย่างใกล้ชิด จะต้องใช้ความอดทนและพร้อมที่จะทุ่มเททั้งเวลาและความรู้ให้แก่นักเรียนเต็มที่ นอกจากนี้สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จยิ่งขึ้นก็คือ ทัศนคติที่ดีเพราะนักเรียนบางคนไม่กล้าที่จะถามครู เนื่องจากอายครูและกลัวครู ดังที่ โรเจอร์ (Rogers 1979: 718A) ได้ทำการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นก้าวแรกที่จะนำไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการเรียนภาษาต่างประเทศได้ ดังนั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้และศึกษาถึงอารมณ์และเจตคติของนักเรียนเพื่อหาทางช่วยเหลือนักเรียนได้

นอกจากนี้นักเรียนส่วนใหญ่ยังมีความคิดเห็นต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา อีกประการหนึ่งที่สำคัญคือ นักเรียนมีความรู้สึกชอบการเล่น เกม การร้องเพลงเพราะทำให้เรียนสนุกซึ่งสอดคล้องกับที่ สุโร พงษ์ทอง เจริญ (2525:48) กล่าวว่า เด็กในวัยประถมศึกษาชอบการทำงานเป็นกลุ่มและชอบการแข่งขัน ดังนั้นการเรียนการสอนตามหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 นี้ จึงมีความสอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของ

นักเรียน ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนานและเป็นแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ นอกจากนี้การ
เล่นเกมประกอบการเรียนการสอนยังมีคุณค่าดังนี้

1. ช่วยพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักเรียนในวิชาต่าง ๆ
2. เป็นการย้ำซ้ำทวนวิชาที่เรียนไปแล้ว
3. เป็นการเพิ่มทักษะที่ดีแก่นักเรียนทีละน้อยด้วยตนเองและเพื่อสนองความต้องการ
ของตนเอง
4. ช่วยเสริมการสอนของครูในวิชาต่าง ๆ ให้มีกำลังใจยิ่งขึ้นและช่วยแก้ปัญหาการ
เรียนการสอนที่น่าเบื่อ (Cruickshank 1977:28-32)

ส่วนความคิดเห็นของครูสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับ
ประถมศึกษาชั้นนั้น พบว่าความคิดเห็นของครูสอนภาษาอังกฤษที่สำคัญมากประการหนึ่ง
กล่าวคือ ครูสอนภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 55.42 มีความคิดเห็นว่่านักเรียนเป็นบุคคลที่
สำคัญที่สุดที่ทำให้การเรียนวิชาภาษาอังกฤษประสบผลสำเร็จ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายังมีครูที่ไม่เข้าใจ
บทบาทของตนเองดีพอ จะต้องเป็นผู้กระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนสามารถใช้อักษรได้อย่างแท้
จริงทั้งในการฟัง พูด อ่าน และเขียน และสร้างเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ (กระทรวงศึกษาธิการ
กรมวิชาการ 2526:คำนำ) ดังนั้นนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญในการสอนภาษาอังกฤษได้ลงความ
เห็นดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า ครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นระดับที่สำคัญในอันที่จะก่อให้เกิด
นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีและเป็นระดับของการวางรากฐานอีกด้วย

สำหรับความคิดเห็นของครูสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับ
ประถมศึกษาที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ครูสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เห็นว่าในปัจจุบันการเรียน
วิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ยังไม่ได้ผลตรงตามที่จุดประสงค์ในหลักสูตรภาษาอังกฤษได้
กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากครูผู้สอนเป็นประการสำคัญ และจากการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับ
สถานการณ์ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษก็พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษมา ประสบ
การณ์ในการสอนภาษาอังกฤษต่ำกว่า 5 ปี ซึ่งอาจทำให้ครูขาดทักษะ ความรู้ ความเข้าใจใน
การสอน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า หรือแก้ปัญหาไปผิด ๆ นอกจากนี้ครูสอนภาษาอังกฤษบางคนยังไม่
เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

มาก่อนโดยเฉพาะผู้ที่จบวิชาเอกพลศึกษา นาฏศิลป์ เป็นต้น ซึ่งทำให้ครูขาดความเข้าใจหลักสูตรอย่างแท้จริง อีกทั้งเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครูได้รับล่าช้า ซึ่งทำให้ครูไม่สามารถศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับวิธีสอน การแบ่งเนื้อหาที่จะสอน ฯลฯ เพื่อเตรียมการสอน ซึ่งคณะกรรมการร่างหลักสูตรและสื่อการเรียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาได้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยเป็นแนวในการสอนให้กับครูที่ไม่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษดังกล่าว (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2525: 5-8) นอกจากนี้ครูคนเดียวต้องสอนหลายวิชา ย่อมทำให้ครูไม่สามารถอุทิศเวลาให้การสอนได้เต็มที่ สมรรถภาพในการทำงานลดลงได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัตน์ ไวกุล (2512: 99-103) เรื่อง "ปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2512" พบว่า การออกเสียงภาษาอังกฤษของครูไม่ดีเท่าที่ควร โอกาสที่ครูจะได้รับการอบรมมีน้อย ครูคนเดียวต้องสอนหลายวิชาและมีชั่วโมงสอนค่อนข้างสูงมากทำให้ไม่สามารถจะเอาใจใส่ปรับปรุงการสอนได้อย่างเต็มที่ ฉะนั้นจึงควรพิจารณาแก้ไขโดยไม่ควรจำกัดตารางสอนให้ครูคนเดียวสอนหลายวิชา นอกจากนี้ ลุ่มณเทียร แก่นมณี (2524: 113) ยังได้เสนอแนะว่าควรลดชั่วโมง ไม่ควรจะให้ครูสอนเกินสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมง และสำหรับการส่งครูเข้ารับการอบรมก็ควรให้ครูสอนภาษาอังกฤษทุกคนมีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมวิธีสอน เทคนิคการสอนใหม่ ๆ ตลอดจนเพิ่มพูนความรู้พื้นฐานทางภาษาอังกฤษด้วย และควรมีการติดตามผลการสอนของครูอย่างใกล้ชิดอีกระยะหนึ่ง อาจจะทำให้ปัญหาในเรื่องนี้ลดน้อยลง สำหรับเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ ที่ครูได้รับล่าช้า การแก้ไขจึงควรอยู่ที่ผู้รับผิดชอบในการจัดพิมพ์และแจกให้ถึงมือครูผู้สอนในโรงเรียนต่าง ๆ ได้ทันก่อนที่จะเปิดภาคเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตหน่วยศึกษานิเทศก์ หน่วย 6 พบว่ามีปัญหาในด้านต่าง ๆ หลายด้านด้วยกัน ดังนั้นเพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ก. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. ควรจัดให้มีการอบรม ประชุม สัมมนาครูสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นประจำสม่ำเสมออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้

ควรเปิดโอกาสให้ผู้สอนได้ประชุมหรือพบปะกันเสมอ ๆ เพื่อจะได้ค้นหาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยกันแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการเรียนการสอน

2. หลังจากการอบรมครูสอนภาษาอังกฤษแล้ว ควรมีการติดตามผลว่าครูที่ได้ผ่านการอบรมไปแล้วนั้นได้กลับไปสอนวิชาภาษาอังกฤษหรือไม่ เพื่อจะได้ข้อมูลที่แท้จริงว่าโรงเรียนได้บรรจุผู้ที่มีความเหมาะสมในการสอนภาษาอังกฤษหรือไม่ โดยจะได้ชี้แจงให้ผู้บริหารได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ อีกทั้งยังเป็นการสังเกตปัญหาความสูญเสียในการจัดการอบรมในครั้งต่อไป

3. ผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศวิชาภาษาอังกฤษ ควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ และความชำนาญในวิธีสอนภาษาอังกฤษ เพื่อช่วยแนะนำและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ แก่ครูผู้สอนให้ลุล่วงไปด้วยดี และควรให้การนิเทศแก่ครูโดยทั่วถึงและสม่ำเสมอ

4. ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นเพื่อเป็นสิ่งที่ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู เช่น การสัณนิเทศการการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การประกวดสื่อการเรียนภาษาอังกฤษ การประกวดครูสอนดีเด่น เป็นต้น ซึ่งจะเป็นผลดีทั้งในด้านการเรียนการสอนและยังเป็นการบำรุงขวัญของครูให้มีความรู้สึกว่างานของครูไม่ถูกทอดทิ้งให้ทำตามลำพังอีกด้วย

ข. ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ใหญ่

1. การบรรจุครูเข้าสอนวิชาภาษาอังกฤษควรจะต้องเลือกผู้ที่มีความเหมาะสมโดยเลือกตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ (ดูบทที่ 1 หน้า 6) เพราะการเลือกครูที่ไม่มีความเหมาะสมจะเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและไม่ได้ผลเท่าที่ควร

2. ในกรณีที่โรงเรียนมีครูที่มีความเหมาะสมที่จะสอนภาษาอังกฤษจำนวนไม่มากนักก็ไม่ควรจะให้ไปเป็นครูสอนประจำชั้นทุกวิชาหรือสอนหลายกลุ่มวิชาจนเกินไป เพราะนอกจากจะต้องบรรจุครูที่ไม่มีความถนัดเข้าสอนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นอื่น ๆ แล้ว ครูที่มีความสามารถสอนภาษาอังกฤษก็ไม่ได้ใช้ความสามารถของตนในการเตรียมการสอนหรือปรับปรุงการสอนได้เต็มที่ เพราะมีวิชาอื่นที่ต้องรับผิดชอบอีก ผลที่ได้อาจไม่ดีเท่าที่ควร

3. สัณนิเทศครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนทุกคนหรือกลุ่มโรงเรียน เพื่อปรึกษาหารือในการจัดทำสื่อการสอน ข้อทดสอบต่าง ๆ เพื่อจะได้ผลดีเปลี่ยนแปลงหมุนเวียนกันใช้ ตลอดจนร่วมกันแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการเรียนการสอน

4. ในโรงเรียนควรจัดห้องสำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะเพราะห้องเรียนประจำอาคารจะไม่สะดวกต่อการเคลื่อนย้ายโต๊ะ เก้าอี้ ในการแบ่งกลุ่มทำงานหรือเล่นเกมต่าง ๆ และควรจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนเช่นไม่มีเสียงรบกวน เพราะในการฝึกทักษะการฟังต้องอาศัยสมาธิและปราศจากเสียงรบกวน เป็นต้น

5. ควรมีการนิเทศภายในโรงเรียน โดยอาจารย์ใหญ่หรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คอยติดตามช่วยเหลือ ส่งเสริมในเรื่องขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอย่างสม่ำเสมอ และในกรณีที่ครูไม่เข้าใจ หรือต้องการคำแนะนำเพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ เช่น ครูไม่เข้าใจในความแตกต่างของคำว่า desk-table หรือประโยคที่ว่า Who is he? กับ What is he? ฯลฯ ก็อาจเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาอังกฤษ มาให้คำบรรยายชี้แจงในบางคราว

ค. ข้อเสนอแนะสำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ

1. ควรศึกษาหลักสูตร คู่มือครู แบบเรียนให้เข้าใจก่อนทำการสอนทุกครั้ง นอกจากนี้ควรศึกษาริธีการสอนใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพของตัวครูเอง

2. ควรค้นคว้าเพิ่มพูนการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนหรือแบบฝึกหัด เพื่อฝึกทักษะต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากที่คู่มือครูได้เสนอแนะไว้ ให้เหมาะสมกับนักเรียนของตน เช่นถ้านักเรียนไม่ชอบการร้องเพลง และครูเองก็ไม่ถนัดในการร้องเพลงก็อาจจะหากิจกรรมหรือเกมต่าง ๆ มาแทนก็ได้

3. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านทักษะต่าง ๆ ดังนั้นครูสอนภาษาอังกฤษควรสังเกตกิจกรรมพิเศษในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งในระยะเริ่มต้นครูจะเป็นผู้ดำเนินการทุกอย่าง แต่ภายหลังอาจมอบหมายให้นักเรียนที่มีความสามารถและรับผิดชอบเป็นผู้ดำเนินการแทนได้ โดยครูจะเป็นที่ปรึกษา เช่น การจัดชุมนุมภาษาอังกฤษ การสัปดาห์ภาพยนตร์ ลีโลดี้ ประกอบเสียง การแสดงบทบาทสมมติ การสัปดาห์วาดเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ เป็นต้น และควรจัดหาหนังสืออ่านประกอบหรือการตูนที่มีภาษาอังกฤษ ซึ่งเหมาะสมกับระดับความรู้และความสนใจของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้ดีขึ้น

4. ควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษให้แก่นักเรียน ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เห็นประโยชน์และความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ

ง. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ควรมีการศึกษาความคิดเห็นและปัญหาของครูสอนภาษาอังกฤษในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไปเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษา ตลอดจนผู้บริหาร เพื่อประเมินผลหลักสูตรภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยพิจารณาความสอดคล้องต่อเนื้อหาของจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลว่ามีความเหมาะสมเพียงใด หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารที่ต้องรับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษหรือวิชาการทำงานแตกต่างกันในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ เพื่อทราบความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะและนำผลมาปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกันยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย